

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

25. lipnja 2015.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oplemenjivačka prava na biljnu sortu Zajednice – Uredba (EZ) br. 2100/94 – Izuzeće predviđeno u članku 14. – Korištenje proizvoda za žetvu u reproduksijske svrhe od strane poljoprivrednika bez odobrenja nositelja – Obveza poljoprivrednika na plaćanje primjerene naknade za to korištenje – Rok u kojem ta naknada mora biti plaćena kako bi se moglo primijeniti izuzeće – Mogućnost nositelja da se pozove na članak 94. – Povreda“

U predmetu C-242/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht Mannheim (Njemačka), odlukom od 9. svibnja 2014., koju je Sud zaprimio 19. svibnja 2014., u postupku

Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

protiv

Gerhard und Jürgen Vogel GbR,

Jürgen Vogel,

Gerhard Vogel,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta, predsjednica vijeća, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, J. L. da Cruz Vilaça i C. Lycourgos (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: N. Jääskinen,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH, K. von Gierke i E. Trauernicht, *Rechtsanwälte*,
- za Gerhard und Jürgen Vogel GbR, kao i za G. i J. Vogela, J. Beismann i M. Miersch, *Rechtsanwälte*,
- za španjolsku vladu, A. Gavela Llopis, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: njemački

— za nizozemsku vladu, M. Bulterman i C. Schillemans, kao i J. Langer, u svojstvu agenata,
— za Europsku komisiju, G. von Rintelen i I. Galindo Martín, u svojstvu agenata,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 5. ožujka 2015.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje određenih odredbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice (SL L 227, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 24., str. 3.), i Uredbe Komisije (EZ) br. 1768/95 od 24. srpnja 1995. o provedbenim pravilima za poljoprivredno izuzeće predviđeno u članku 14. stavku 3. Uredbe br. 2100/94 (SL L 173, str. 14.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 24., str. 39.).
- 2 Taj zahtjev upućen je u okviru spora između Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (u daljnjem tekstu: STV), koji zastupa interese nositelja oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice za zimsku sortu ječma Finita, i Gerhard und Jürgen Vogel GbR, poljoprivrednog društva, kao i G. i J. Vogela, osobno odgovornih članova tog društva (u daljnjem tekstu: tuženici Vogel), glede njihove sadnje te sorte.

Pravni okvir

Uredba br. 2100/94

- 3 Članak 13. Uredbe br. 2100/94, naslovljen „Prava nositelja oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice i zabranjene radnje“, propisuje:

„1. Oplemenjivačko pravo na biljnu sortu Zajednice ima takav učinak da nositelj ili nositelji oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice (dalje u tekstu ‚nositelj‘) ima pravo na poduzimanje radnji određenih u stavku 2.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 15. i 16., sljedeće radnje u pogledu sastojaka sorte ili požetog ili pobranog materijala zaštićene vrste (dalje u tekstu oba kao ‚materijal‘) zahtijevaju davanje odobrenja od strane nositelja:

(a) proizvodnja ili reprodukcija (umnažanje);

[...]

Nositelj može davanje ovog ovlaštenja uvjetovati i ograničiti.

[...]“

4 Članak 14. te uredbe, naslovljen „Izuzeće od oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice“, predviđa:

„1. Neovisno o članku 13. stavku 2., za potrebe očuvanja poljoprivredne proizvodnje poljoprivrednicima je dopušteno da u svrhu reprodukcije na polju na vlastitom poljoprivrednom imanju koriste proizvode dobivene od požetog ili pobranog materijala koje su dobili sadnjom, na vlastitom poljoprivrednom imanju, reprodukcijaskog materijala sorte drukčije od hibrida ili sintetičke sorte koja je obuhvaćena oplemenjivačkim pravom na biljnu sortu Zajednice.

2. Odredbe stavka 1. primjenjuju se samo na poljoprivredne biljne vrste.

[...]

(b) žitarice:

[...]

Hordeum vulgare L. — ječam

[...]

3. Prije stupanja na snagu ove Uredbe utvrđuju se u provedbenim pravilima sukladno članku 114. uvjeti za provedbu izuzeća iz stavka 1. i uvjeti zaštite legitimnih interesa oplemenjivača i poljoprivrednika na temelju sljedećih kriterija:

[...]

— mali poljoprivredni proizvođači nisu obvezni plaćati bilo kakve naknade nositelju; [...]

[...]

— ostali poljoprivredni proizvođači obvezni su plaćati nositelju primjerenu naknadu, koja je osjetno niža od iznosa koji se obračunava za licencu proizvodnju reprodukcijaskog materijala iste sorte na istom području; stvaran iznos ove primjerene naknade može biti podložan promjenama tijekom vremena, uzimajući u obzir opseg u kojem će se koristiti izuzećem iz stavka 1. u pogledu predmetne sorte,

— praćenje usklađenosti s odredbama ovog članka ili odredaba usvojenih na temelju ovog članka predmet su isključive odgovornosti nositelja; u organizaciji ovog praćenja ne mogu primiti pomoć službenih tijela,

— nositeljima se na njihov zahtjev pružaju odgovarajući podaci od strane poljoprivrednika i pružatelja usluga prerade; odgovarajuće podatke mogu jednako tako pružiti službena tijela koja sudjeluju u praćenju poljoprivredne proizvodnje ako su takvi podaci dobiveni uobičajenim obavljanjem njihovih poslova, bez dodatnog opterećenja ili troškova. [...]"

5 Članak 94. navedene uredbe koji se odnosi na građanskopravne tužbe koje se mogu podnijeti u slučaju korištenja biljne sorte koje predstavlja povredu, glasi:

„1. Osobu koja:

(a) počini jedno od djela određenih u članku 13. stavku 2., a da nema pravo to učiniti, u pogledu sorte za koju je dodijeljeno oplemenjivačko pravo na biljnu sortu Zajednice

[...]

nositelj može tužiti za prestanak takve povrede ili za plaćanje razumne naknade ili oboje.

2. Osoba koja postupi namjerno ili s nemarom nadalje je dužna nadoknaditi nositelju svaku daljnju štetu koja proizlazi iz predmetnog djela. U slučajevima običnog nemara navedeni zahtjevi mogu se umanjiti sukladno stupnju takvog običnog nemara, međutim, ne u tolikoj mjeri da budu manji od koristi koja je proizašla za osobu koja je počinila povredu.“

Uredba br. 1768/95

6 Članak 1. stavak 1. Uredbe br. 1768/95 određuje da se tom uredbom uspostavljaju provedbena pravila kako bi uvjeti imali učinak na odstupanje predviđeno u članku 14. stavku 1. Uredbe br. 2100/94.

7 Članak 2. te Uredbe mijenja se kako slijedi:

„1. Uvjete iz članka 1. primjenjuju i nositelj, koji predstavlja oplemenjivača, i poljoprivrednik kako bi zaštitili međusobne zakonske interese.

2. Legitimni interesi ne smatraju se zaštićenima ako je jedan ili više od njih ugrožen ne uzimajući u obzir potrebu da se među svima njima zadrži razumljiva ravnoteža ili potrebu za razmjernošću između svrhe odnosnog uvjeta i stvarnog učinka njihovih primjena.“

8 Članak 6. navedene Uredbe, naslovljen „Individualna obveza plaćanja“, u stavku 1. određuje:

„Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 2. pojedinačna obveza poljoprivrednika da plati primjerenu naknadu nastaje u trenutku kad on zaista upotrijebi proizvod žetve u reproduksijske svrhe na tom području.

Nositelj može odrediti datum i način plaćanja. Međutim, on ne smije odrediti datum plaćanja koji je raniji od datuma kada je obveza nastupila.“

9 Članak 7. iste Uredbe, naslovljen „Mali poljoprivrednici“, u stavku 2. propisuje sljedeće:

„Područja gospodarstva poljoprivrednika na kojima se uzgaja bilje, a koja su odvojeni dio zemlje, na privremenoj ili trajnoj osnovi, u tržišnoj godini koja počinje 1. srpnja i završava 30. lipnja naredne kalendarske godine (tržišna godina) u kojoj naknada stiže na naplatu, smatraju se područjima na kojima se bilje još uzgaja, ako Zajednica ili odnosna država članica dodijele potpore ili plaćanja nadoknada koje se odnose na to zemljište na ugaru.“

10 Članak 17. Uredbe br. 1768/95, naslovljen „Povrede prava“, određuje:

„Nositelj se može pozvati na prava dodijeljena oplemenjivačkim pravom na biljnu sortu Zajednice protiv osobe koja krši bilo koji od uvjeta ili ograničenja priloženih odstupanju sukladno članku 14. Osnovne uredbe kako je određeno u ovoj Uredbi.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

11 STV je udruženje nositelja zaštićenih biljnih sorti koje među ostalim upravlja pravima nositelja zimske sorte ječma Finita, zaštićene na temelju Uredbe br. 2100/94. STV na svojoj internetskoj stranici objavljuje popis u kojemu navodi sve zaštićene biljne sorte za koje mu je tijekom više tržišnih godina bilo povjereno upravljanje njihovim pravima kao i iznose koji trebaju biti plaćeni za sadnju tih sorti.

STV usto svake godine zahtijeva od poljoprivrednika čijim pravima upravlja da ga obavještavaju o eventualnoj sadnji zaštićenih biljnih sorti, ne navodeći pritom određenu sortu, i za tu namjenu im šalje obrasce za prijavu kojima je priložen vodič u kojemu su upisane sve zaštićene sorte pravima kojih društvo upravlja tijekom predmetne tržišne godine, kao i njihovi nositelji i imatelji prava na iskorištavanje. Tuženici Vogel, koji nisu ni u kakvom ugovornom odnosu sa STV-om, na te zahtjeve za pružanje informacija nisu odgovorili.

- 12 STV je 16. prosinca 2011. preko pružatelja usluga prerade saznao da su tijekom tržišne godine 2010./2011. tuženici Vogel, među ostalim, dali pripremiti 35 kvintala sjemena zimske sorte ječma Finita.
- 13 Dopisom od 31. svibnja 2012. STV je pozvao tuženike Vogel, zahtijevajući od njih da mu odgovore do 20. lipnja 2012., da provjere navode koji su se odnosili na sadnju zimske sorte ječma Finita za koju je saznao putem navedenog pružatelja usluga i da mu pošalju podatke o toj sadnji. Tuženici Vogel na taj dopis nisu odgovorili.
- 14 Dopisom od 27. srpnja 2012. STV je od tuženika Vogel zatražio isplatu iznosa od 262,50 eura, koji odgovara punoj naknadi koju su trebali platiti za licencno korištenje sjemena zimske sorte ječma Finita, nazvanu „licenca C“, radi naknade štete pretrpljene zbog prikrivene sadnje te zaštićene sorte. Zbog izostanka isplate STV je 18. ožujka 2013. podnio tužbu radi navedene naknade štete na temelju članka 94. stavaka 1. i 2. Uredbe br. 2100/94.
- 15 STV u prilog svojoj tužbi ističe da su mu tuženici Vogel na temelju članka 94. stavka 1. Uredbe br. 2100/94 obvezni isplatiti razumnu naknadu u iznosu koji odgovara punom iznosu naknade za licencu C jer su izvršili sadnju koju u smislu te odredbe „nisu imali pravo“ izvršiti i ne mogu se pozivati na izuzeće iz članka 14. stavka 1. te uredbe jer nisu ispunili obvezu plaćanja naknade propisane u članku 14. stavku 3. četvrtoj alineji navedene uredbe. STV osim toga navodi da ta obveza plaćanja postoji neovisno o zahtjevu za pružanje informacija podnesenom od strane predmetnog nositelja oplemenjivačkih prava na zaštićenu sortu i da bi poljoprivrednik plaćanje trebao izvršiti prije sadnje, ali u svakom slučaju do kraja tržišne godine u kojoj se sadnja provodi. STV nadalje navodi da podaci objavljeni na njegovoj internetskoj stranici i vodič u kojem su upisane sve zaštićene sorte prava kojih su mu povjerena na upravljanje, koji se godišnje šalje poljoprivrednicima, njima omogućavaju da sami izračunaju iznose te prema tome plate dugovani iznos za sadnju tih sorti.
- 16 Tuženici Vogel osporavaju da su obvezni radi naknade štete platiti iznos koji odgovara punom iznosu naknade za licencu C. Oni smatraju da bi eventualno trebali platiti manji iznos jer je sadnja bila „dopuštena“ u smislu članka 14. stavka 1. Uredbe br. 2100/94. Također smatraju da nisu bili obvezni odgovoriti na zahtjev za pružanje informacija od 31. svibnja 2012. jer se on nije odnosio na tržišnu godinu u tijeku. Stajalište je tuženika Vogel da je trebalo doći do povrede obveze pružanja informacija kako bi se pretpostavke prava na naknadu štete mogle smatrati ispunjenima.
- 17 Sud koji je uputio zahtjev izrazio je svoje sumnje u vezi s tvrdnjom STV-a prema kojoj je poljoprivrednik prije sjetve obvezan platiti, na vlastitu inicijativu, naknadu predviđenu člankom 14. stavkom 3. četvrtom alinejom Uredbe br. 2100/94, osobito s obzirom na članak 6. stavak 1. Uredbe br. 1768/95. Taj sud primjećuje da bi potonja odredba bila u suprotnosti sa zaključkom da je poljoprivrednik obvezan unaprijed, prije sjetve, platiti tu naknadu. Osim toga, taj sud navodi da bi se, kad bi ta naknada mogla biti plaćena nakon sadnje zaštićene sorte, postavilo pitanje do kojeg je datuma poljoprivrednik mora platiti kako bi se mogao pozvati na izuzeće iz članka 14. Uredbe br. 2100/94 i tako izbjeći odredbe članka 94. te uredbe koje se odnose na povredu. Prema navedenom sudu, odredbe Uredaba br. 2100/94 i 1768/95 ne pružaju jasan i precizan odgovor na to pitanje koje Sud usto nije imao prilike razmotriti.

18 U tim je okolnostima Landgericht Mannheim odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Je li poljoprivrednik koji je koristio reproduksijski materijal zaštićene sorte dobiven sadnjom a da o tome nije sklopio ugovor s nositeljem dužan isplatiti razumnu naknadu u skladu s člankom 94. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 i, u slučaju namjere ili nemara, naknadu svake daljnje štete nastale zbog povrede oplemenjivačkih prava na biljnu sortu u skladu s člankom 94. stavkom 2. navedene Uredbe ako u trenutku kada doista upotrijebi proizvode za žetvu u reproduksijske svrhe na polju još nije ispunio svoju obvezu plaćanja primjerene naknade (iznosa koji se naplaćuje za sadnju) u skladu s člankom 14. stavkom 3. četvrtom alinejom navedene Uredbe u vezi s člancima 5. i sljedećima Uredbe br. 1768/95?
2. Ako na prvo pitanje treba odgovoriti na način da poljoprivrednik svoju obvezu plaćanja primjerenog iznosa koji se naplaćuje za sadnju može ispuniti i nakon što je doista upotrijebio proizvode za žetvu u reproduksijske svrhe na polju treba li navedene odredbe tumačiti na način da određuju rok unutar kojeg poljoprivrednik koji je koristio reproduksijski materijal zaštićene sorte dobiven sadnjom mora ispuniti svoju obvezu plaćanja primjerene naknade kako bi se sadnja mogla smatrati ‚ovlaštenom‘ u smislu članka 94. stavka 1. u vezi s člankom 14. Uredbe br. 2100/94?“

O prethodnim pitanjima

- 19 Tim pitanjima, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita u kojem je roku poljoprivrednik koji je koristio reproduksijski materijal zaštićene biljne sorte dobiven sadnjom (sjeme s gospodarstva) a da o tome nije sklopio ugovor s predmetnim nositeljem oplemenjivačkog prava na biljnu sortu obvezan ispuniti obvezu plaćanja dugovane primjerene naknade temeljem stavka 3. četvrte alineje članka 14. Uredbe br. 2100/94 (u daljnjem tekstu: primjerena naknada temeljem izuzeća), kako bi se mogao pozivati na izuzeće predviđeno tim člankom 14. od obveze pribavljanja dopuštenja tog nositelja.
- 20 Najprije valja podsjetiti da se temeljem članka 13. stavka 2. Uredbe br. 2100/94 odobrenje nositelja oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice zahtijeva u pogledu sastojaka sorte ili požetog ili pobranog materijala zaštićene vrste među ostalim za proizvodnju ili reprodukciju (umnažanje). U tom kontekstu članak 14. stavak 1. te uredbe predviđa iznimku od tog načela zato što korištenje proizvoda koje su poljoprivrednici dobili od požetog ili pobranog materijala na vlastitom poljoprivrednom imanju u reproduksijske svrhe na polju nije uvjetovano odobrenjem nositelja oplemenjivačkih prava ako poljoprivrednici ispunjavaju određene uvjete izričito naznačene u članku 14. stavku 3. navedene uredbe (vidjeti presudu Geistbeck, C-509/10, EU:C:2012:416, t. 21. i 22.).
- 21 Jedan od uvjeta iz članka 14. stavka 3. četvrte alineje Uredbe br. 2100/94 je plaćanje primjerene naknade temeljem izuzeća, za navedeno korištenje, predmetnom nositelju oplemenjivačkih prava na biljnu sortu.
- 22 Poljoprivrednik koji tom nositelju ne plati takvu naknadu prilikom korištenja proizvoda dobivenog od požetog ili pobranog materijala sadnjom reproduksijskog materijala zaštićene sorte ne može se pozvati na članak 14. stavak 1. Uredbe br. 2100/94 i stoga treba smatrati da je počinio jednu od radnji iz članka 13. stavka 2. te uredbe a da na to nije imao pravo. Posljedično, iz članka 94. iste uredbe proizlazi da navedeni nositelj može tužiti tog poljoprivrednika za prestanak takve povrede ili za plaćanje razumne naknade ili oboje. Ako postupi namjerno ili s nemarom, poljoprivrednik je usto dužan nadoknaditi istom nositelju pretrpljenu štetu (presuda Schulin, C-305/00, EU:C:2003:218, t. 71.).

- 23 Sud koji je uputio zahtjev kao prvo je postavio pitanje treba li predmetni poljoprivrednik platiti primjerenu naknadu temeljem izuzeća, prije stvarnog korištenja proizvoda žetve u svrhu reprodukcije na polju..
- 24 U tom pogledu članak 6. Uredbe br. 1768/95 kojim su utvrđeni načini primjene obveze plaćanja primjerene naknade temeljem izuzeća određuje, u stavku 1. drugom podstavku, da iako predmetni nositelj oplemenjivačkih prava na biljne sorte može odrediti datum i način plaćanja, ta obveza ipak ne dopijeva prije datuma nastanka obveze plaćanja te primjerene naknade. U skladu s člankom 6. stavkom 1. prvim podstavkom te uredbe, ta obveza nastaje u trenutku kad poljoprivrednik doista upotrijebi proizvod žetve u reprodukcijске svrhe na tom području. Iz toga slijedi da taj poljoprivrednik još uvijek može ispuniti navedenu obvezu nakon što je posijao proizvod žetve zaštićene sorte, s obzirom na to da taj datum stvarnog korištenja tog proizvoda u svrhu reprodukcije na tom području nije rok do kojeg se mora izvršiti plaćanje primjerene naknade temeljem izuzeća, nego datum na koji ta naknada dopijeva.
- 25 Iako ta odredba potvrđuje da poljoprivrednik još uvijek može obvezu plaćanja primjerene naknade temeljem izuzeća ispuniti nakon što je stvarno posijao proizvod žetve zaštićene sorte, ista odredba ne određuje nikakav rok do kojeg je taj poljoprivrednik obavezan platiti tu naknadu kada mu taj nositelj nije odredio nikakav rok sukladno članku 6. stavku 1. drugom podstavku Uredbe br. 1768/95.
- 26 U tom pogledu tuženici Vogel i španjolska vlada u bitnome smatraju da trajanje navedenog roka nije određeno. Oni se pozivaju konkretno na članak 6. stavak 1. Uredbe br. 1768/95 navodeći u tom pogledu da ta odredba, premda uređuje nastanak navedene obveze plaćanja, ne propisuje nikakvo dopijee.
- 27 Takvo tumačenje ne može se međutim prihvatiti.
- 28 Kao prvo, kao što je u točki 39. svojeg mišljenja naveo nezavisni odvjetnik, dopustiti poljoprivredniku koji je koristio reprodukcijски materijal zaštićene biljne sorte dobiven sadnjom (sjeme s gospodarstva) da bez ikakvog vremenskog ograničenja ispuni obvezu plaćanja primjerene naknade temeljem izuzeća i da se stoga neograničeno poziva na izuzeće iz članka 14. Uredbe br. 2100/94 oduzelo bi koristan učinak tužbi podnesenoj temeljem članka 94. te uredbe. Osim toga, uvođenjem tih tužbi protiv svakog počinitelja povrede koji nije ispunio tu obvezu plaćanja taj se članak 94. protivi tome da potonji uvijek bude u mogućnosti popraviti svoj položaj, čak i nakon što nositelj prava otkrije prikriveno korištenje zaštićene biljne sorte. Iz toga slijedi da samo postojanje roka plaćanja može jamčiti učinkovito korištenje mogućnosti podnošenja navedenih tužbi.
- 29 Kao drugo, valja podsjetiti da su isključivo nositelji oplemenjivačkih prava na biljnu sortu odgovorni za praćenje i nadzor korištenja zaštićenih sorti u okviru odobrene sadnje i da oni stoga ovise o dobroj vjeri i suradnji predmetnih poljoprivrednika (presuda Geistbeck, C-509/10, EU:C:2012:416, t. 42.). Dakle, nepostojanje točno utvrđenog roka koji su poljoprivrednici obvezni poštovati kako bi ispunili obvezu plaćanja primjerene naknade temeljem izuzeća može ih ohrabriti da neograničeno kasne s tim plaćanjem u nadi da će ga u potpunosti izbjeći. Dopuštenje poljoprivrednicima da izvrše takvu povredu svojih obveza prema nositeljima bilo bi protivno cilju navedenom u članku 2. Uredbe br. 1768/95 namijenjenom očuvanju razumljive ravnoteže između međusobnih zakonskih interesa predmetnih poljoprivrednika i nositelja.
- 30 Pri ispitivanju je li rok plaćanja stvarno predviđen relevantnim odredbama važno je istaknuti da iz članka 7. stavka 2. Uredbe br. 1768/95 proizlazi da tržišna godina u kojoj naknada stiže na naplatu počinje 1. srpnja i završava 30. lipnja iduće kalendarske godine. Iako su tom odredbom utvrđena područja na kojima se uzgaja bilje malih poljoprivrednika, iz nje je razvidno da je institucija koja je donijela tu uredbu, prilikom utvrđivanja načina primjene članka 14. stavka 3. Uredbe br. 2100/94, tržišnu godinu u kojoj je korišten reprodukcijски materijal zaštićene biljne sorte dobiven sadnjom (sjeme s gospodarstva) smatrala relevantnim rokom plaćanja primjerene naknade temeljem izuzeća.

- 31 Stoga, ako plaćanje primjerene naknade temeljem izuzeća nije izvršio u roku koji istječe na kraju tržišne godine u kojoj je došlo do korištenja reproduktivnog materijala zaštićene biljne sorte dobivenog sadnjom a da s nositeljem oplemenjivačkog prava o tome nije sklopio ugovor, treba smatrati da je poljoprivrednik počinio a da na to nije imao pravo jedno od djela određenih u članku 13. stavku 2. Uredbe br. 2100/94, što nositelju omogućava podnošenje tužbi iz članka 94. te Uredbe.
- 32 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti na način da poljoprivrednik koji je koristio reproduktivni materijal zaštićene biljne sorte dobiven sadnjom (sjeme s gospodarstva) a da o tome s nositeljem nije sklopio ugovor, kako bi se mogao pozvati na izuzeće iz članka 14. Uredbe br. 2100/94 od obveze pribavljanja odobrenja nositelja oplemenjivačkih prava na predmetnu biljnu sortu, mora platiti primjerenu naknadu temeljem izuzeća u roku koji istječe na kraju tržišne godine u kojoj je došlo do tog korištenja, odnosno najkasnije do 30. lipnja nakon datuma ponovne sjetve.

Troškovi

- 33 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

Kako bi se mogao pozvati na izuzeće iz članka 14. Uredbe Vijeća br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice od obveze pribavljanja odobrenja nositelja oplemenjivačkih prava na predmetnu biljnu sortu poljoprivrednik koji je koristio reproduktivni materijal zaštićene biljne sorte dobiven sadnjom (sjeme s gospodarstva) a da o tome s nositeljem nije sklopio ugovor mora platiti primjerenu naknadu temeljem izuzeća, u skladu s člankom 14. stavkom 3. četvrtom alinejom, u roku koji istječe na kraju tržišne godine u kojoj je došlo do tog korištenja, odnosno najkasnije do 30. lipnja nakon datuma ponovne sjetve.

Potpisi